

[Ministeren for offentlige arbejder]

sådan, at når hr. Svend Erik Hovmands parti imødekommer det ønske, jeg har, så kan man også forlange en ordentlig kvalitet. Nej, hr. Svend Erik Hovmand, sådan hænger tingene ikke sammen.

Jeg bliver nødt til at sige, at det, som findes i finanslovsforslaget, ikke er udtryk for, hvad jeg som ressortminister finder ønskværdigt; vi kunne tage DSB, men nu snakker vi om P & T. Det, der er tale om, er, at der igennem årene gennem forskellige forlig er blevet lagt nogle rammer, der har indebåret stadige beskæringer. Når jeg før sagde beskæringer til hr. Svend Erik Hovmand, burde han dog kunne drage den logiske slutning, at så er det ikke et ønskebudget, jeg er kommet frem med fra P & Ts side. Det er en nødvendighed ud fra en almindelig politisk holdning, ikke mindst fra det parti, som hr. Svend Erik Hovmand tilhører.

Ud fra de muligheder, der eksisterer, vil vi naturligvis fortsat sætte ind på, at midlerne anvendes mest muligt rationelt, og at hensynet til kunderne, dvs. dem, der skal have postbesørgelse, spiller en helt afgørende rolle, hvor mange parter – postvæsenets ledelse, organisationer osv. – i samarbejde og ikke bare ved et enkelt initiativ hele tiden skal gøre alt for, at den målsætning, man har sat sig, nemlig at 95 pct. skal transporteres eller leveres fra dag til dag, opfyldes.

Så vil jeg endelig sige, at forbrugerombudsmandens rapport, ikke mindst med de korrektioner, som fandt sted bagefter, og som blev accepteret af forbrugerombudsmanden, viser, at der selvfølgelig er fejl – og jeg modtager mange breve hver eneste dag herom – men vi skal også passe på, at det ikke bliver en modedebat, hvor hver kommer og siger: jeg har hørt eksempler osv., således at omfanget af dette problem ligesom pumpes kunstigt op. Jeg erkender, det eksisterer, vi skal forsøge at få det klaret, men vi skal gøre det, om jeg så må sige, med begge ben på jorden og ud fra tingene, som de er.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af overflødig dobbeltadministration [af Niels Helveg Petersen (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 64. Fremsat 2/2 78).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg tror ikke, der er grund til at føre en længere debat på basis af dette forslag til folketingsbeslutning fremsat af de radikale. Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at iværksætte en ny og særlig indsats imod dobbeltadministration og henviser til resultater af dobbeltadministrationskampagnen 1974 – jeg citerer, hvad forslagsstillerne skriver: »En ikke uvæsentlig forenkling af den kommunale, amtskommunale og statslige administration«.

Vi kan ikke være spor uenige om, at resultatet blev godt, og jeg synes snarere, man burde have sagt, at resultatet blev en virkelig betydningsfuld forenkling af mange uhen-sigtsmæssige sagsgange.

Lad mig først præcisere, at de resultater, der blev opnået ved kampagnen, i og for sig ikke drejer sig om at afskaffe det, man umiddelbart sprogligt kan forstå ved dobbeltadministration, nemlig det at flere myndigheder udfører stort set samme funktioner i samme sag. Sådanne tilfælde har været uhyre sjældne, og udtrykket »bekæmpelse af dobbeltadministration« er for så vidt ikke træffende. Der er langt mere tale om en kritisk gennemgang af regler, der fastsætter, at en administrativ afgørelse kunne eller skulle behandles af to eller flere led med forskellige funktioner. Man gennemgik dengang bestemmelserne om godkendelse, tilsyn, ankeafgørelser,

[Indenrigsministeren]

dispensationer, høringer og indberetninger, og man undersøgte, om det var muligt at indføre lempelser i de hyppige krav til standarder og normer, man fandt inden for flere sektorlovgivninger. Det, man gjorde, var derfor at bekæmpe uhensigtsmæssig administration.

Bag det nu foreliggende forslag fornemmer jeg den opfattelse, at regeringen, efter at man i 1974 havde sluttet dette arbejde, havde lagt armene over kors. Det er imidlertid ikke tilfældet. Man fremsatte dengang et lovforslag, som indeholdt en række afskaffelser af dobbeltafgørelser, og siden har der siddet et udvalg, som har haft repræsentanter for de kommunale organisationer, og man har dér efterlyst forskellige forslag til afskaffelse af det, vi kalder uhensigtsmæssig administration.

Man har siden da behandlet væsentlige spørgsmål, men jeg må nok sige, at udvalget måske ikke har fået den betydning, som man havde regnet med. Skønt vi har bedt om, at man udefra og andre steder fra kom med forslag, er det ikke ligefrem strømmet ind til ministeriet, i det omfang vi havde ventet. Vi havde regnet med, at der kom mange forslag, men det skete kun i et meget begrænset omfang, selv om jeg ved adskillige lejligheder har reklameret for udvalget. Det er en ting, man kan beklage, men det er også et udtryk for, at der måske ikke har været det store behov for det, men derfor skal jeg ikke drage den konklusion, at der altså ikke er behov for administrationsforenklinger. Kommunerne ved, at der i alle ministerier er løbende bestræbelser på at drøfte, effektivisere og rationalisere arbejdsgangen. Jeg ved, at miljøministeriet undersøger, i hvilket omfang man kan gøre noget sådant.

Jeg vil godt sige, at vi i indenrigsministeriet vel nok mere i det stille som led i vort løbende samarbejde med andre ministerier bidrager til, at de lovforslag, som berører kommuner og amtskommuner, får et indhold, der på bedst mulig vis kan indpasses i kommunestrukturen. Jeg håber, at jeg hermed har understreget, at kampagnen i 1974 fik gjort op med en række uhensigtsmæssige sagsgange og samtidig skabte en bred forståelse for, at vi skulle forenkle.

Man skal glæde sig over, at vi nåede så vidt dengang, men det er klart, at der også fremover er opgaver, vi skal se på. Vi skal

ikke være blinde for, at der er ting, man yderligere skal se på, og det vil nok dreje sig om en gennemgribende ændring af større områder. Jeg tror, det er rimeligt, at vi har sat en større kampagne i gang med en strømning af de offentlige budget- og plandata-problemer fra finans- og budgetdepartementets side, og en sådan detailgennemgang af informationsudvekslingen mellem staten og kommunerne, hvor man prøver på at gøre det så let som muligt, kan let give anledning til, at en række nye sager af dobbeltadministrationskarakter dukker op. Det kan således ikke udelukkes, at det vil blive et helt naturligt led i det, man kalder datakoordineringskampagnen, som forestår, at vi fra indenrigsministeriets side vil få en hel del at se til med lugekniven.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger, selv om jeg kunne have lyst til det. Men da vi alle sammen har en positiv interesse i at afskaffe al uhensigtsmæssig administration – jeg vil ikke sige dobbeltadministration, for det kan vi være nødt til at have – er der i og for sig ikke for mig grund til at sige andet, end at vi imødeser en positiv behandling i udvalget, hvor jeg skal stå til rådighed med de oplysninger, som man ønsker fra udvalgets side.

Marinus Sørensen (S):

Den socialdemokratiske gruppe kan fuldt ud tilslutte sig de bemærkninger, der her er fremsat af indenrigsministeren, og jeg skal på gruppens vegne tilsige positiv medvirken ved behandlingen i udvalget.

Maisted (FP):

Vi synes selvfølgelig, det er et godt forslag, da det går ud på at bekæmpe unødigt administration eller dobbeltadministration, og vi læser da også den ene side af bemærkningerne med tilfredshed. Selvfølgelig kan man da sige, at forslagsstillerne har glemt det med by- og landzonenloven osv., og der er mange andre ting at tage fat på, men jeg synes også nok, det kunne være interessant at høre, om de radikale havde tænkt sig, at det skulle være et privat rationaliseringsfirma, der skulle foretage undersøgelsen, i stedet for at det er embedsmænd, der skal til at rationalisere deres eget arbejde væk. Jeg tror selvfølgelig ikke så meget på det, når jeg læser den an-

[Maisted]

den side af bemærkningerne, hvor de radikale forskræmt siger: ja men der er skam ikke tale om, at vi skal bortrationalisere nogen offentligt ansatte, dem vil vi da ikke være uvenner med. Nej, dem skal vi bruge til nogle andre opgaver, nogle yderligere serviceopgaver, og det vil sige, at man har tænkt sig at eskalere med de offentlige udgifter, få højere skattertryk og dermed flere ansat hos skattevæsenet.

Det betyder, at den sociale udbygning af den del af befolkningen, der ikke lever af de offentlige kasser, skal fortsætte, og det kan selvfølgelig ikke undre, at socialdemokratiet ikke vil være med til noget sådant. De har dygtigt, som vi lige har set det her ved det overstående kommunalvalg, spillet på frygten. Først er de ansvarlige for, at vi har over 200.000 mennesker arbejdsløse, og derefter siger de til dem: hvis de andre går hen og får større indflydelse, kommer det til at gå ud over jer. De fastholder også den offentlige sektors vækst, fordi det er blevet den herskende klasses parti. Det er klart, at når et parti som socialdemokratiet er i stand til at ofre flercifrede millionbeløb på en kampagne og så også sidder på Danmarks Radio og TV, er det vanskeligt at komme igennem med det enkle budskab til befolkningen, at det her drejer sig om, at de fastholder en udvidet offentlig sektor, flere offentligt ansatte, der stemmer på socialdemokratiet, der vil være i stand til at udnytte den befolkning, der betaler gildet.

Det, der står tilbage for befolkningen, er frygten for, hvordan det skal gå, og vi har det jo så godt, vi får stadig væk udbetalt de midler, vi skal bruge til dagligdagen. Den store sammenhæng har vi vanskeligt ved at forklare befolkningen, fordi efterhånden er den offentlige sektor udvidet ganske kolossalt, og i dag omfatter den vel i alt omkring 800.000 mennesker, der kan gå rundt og fortælle den øvrige del af befolkningen: I skal passe på med at skære ned på de offentlige udgifter, for så betyder det større arbejdsløshed.

Det er helt utroligt, at man ikke har forstået, at hvis man flytter midlerne fra den offentlige sektor til den private sektor, så får man etableret nogle arbejdspladser i den private sektor, og det er det, vi faktisk har behov for, og ikke at fastholde den sociale udbygning af befolkningen, som vi er vidne til

for øjeblikket. Så der er ikke noget at sige til, at socialdemokratiet selvfølgelig ikke vil støtte den del af forslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Venstres principielle tilslutning til dette beslutningsforslag kan der ikke herske tvivl om. Vi mener, der er behov for, at der arbejdes videre med en forenkling af administrationen. Siden venstregeringens forslag blev fremsat her i tinget i 1974 og blev gennemført med væsentlige forenklinger på en lang række lovgivningsområder, er der sket en udvikling, og vi er enige med det radikale venstre i, at der er behov for, at vi nu igen tager et initiativ på dette område.

Vi hilser med tilfredshed, at de offentligt ansatte i højere grad inddrages i dette arbejde, og at man arbejder videre med den tanke, som DSB har gennemført, nemlig at præmiere offentligt ansatte for gode ideer med henblik på rationaliseringer. Derom ingen tvivl. Men vi sætter nok et lille spørgsmålstegn ved, hvorvidt denne ordning vil være gennemførlig, når det drejer sig om den rent kommunale regie, men det er en af de ting, vi kan se nærmere på i udvalget.

Til gengæld må vi nok sige, at bemærkningerne om, at de rationaliseringsgevinster, man opnår på beskæftigessiden, anvendes til et højere serviceniveau, er vi nok lidt skeptiske over for. Vi mener nemlig, at det ikke bør ske sådan helt automatisk. Vi mener, at det er den enkelte myndighed, hvad enten det er kommunen, amtet eller staten, vi taler om, der for hvert enkelt område suverænt må afgøre, hvorvidt serviceniveauet skal forhøjes eller ikke forhøjes. Det er altså ikke noget, som bare skal ske helt automatisk.

Lad mig så i øvrigt sige, at venstre har fremsat en række forslag til videreførelse af kommunalreformen, 10 konkrete forslag, der et for et vil betyde en væsentlig begrænsning af administrationen. Jeg kan her bare nævne nogle af disse forslag.

Det gælder f. eks. en ny fritidslov, som lægger beslutningerne i langt højere grad ud til lokale myndigheder, og som betyder, at man spares for mange af de ansøgningskemaer og mange af de administrative problemer, som den nugældende fritidslov indeholder.

[Svend Erik Hovmand]

En ny vejlov – vi har just diskuteret den her for et øjeblik siden – vil også bidrage til en administrativ forenkling, fordi mange af de vejanlæg, som i øjeblikket administreres af staten, vil blive overladt til amterne.

Vi kunne nævne vores forslag om by- og landzoneloven, vi kunne nævne vort forslag om dispensation for vejadgang, og vi kunne nævne en række andre.

Jeg vil gerne fremhæve til sidst et af vore forslag, som drejer sig konkret om den offentlige administration, nemlig forslag til folketingsbeslutning om indførelse af svarfrister for offentlige myndigheder. Jeg tror, at dette forslag specielt vil bidrage til en væsentlig forenkling af den offentlige administration. Det forhold, at hver enkelt styrelse, hver enkelt kommune, hvert enkelt amt tvinges til at overveje, hvor lang en sagsbehandling bør være inden for ganske almindelige sager, vil i sig selv bidrage til, at man på administrativt og politisk plan overvejer og finder frem til forenkede behandlingsmetoder. Jeg tror, at netop det forslag vil bidrage til, at mange af de intentioner, som forslagsstillerne har med dette forslag, nås.

Lad mig så i øvrigt sige, at jeg tror også, vi her i folketinget bør være mere opmærksomme i den lovgivning, vi gennemfører. Jeg tænker eksempelvis på ministerbemyndigelserne. Er der noget, der giver administration, er det de mange bemyndigelser til ministre. Jeg tænker også på ankeinstanserne. Hele den problemstilling, der knytter sig til ankemulighederne, er også en af de ting, som virkelig bidrager til mere administration. Og endelig tænker jeg på spørgsmålet om cirkulærer og cirkulæernes udformning. Jeg tror, at der virkelig ville være mulighed for at foretage en væsentlig forenkling på dette område. Jeg kunne ønske mig, at vi fik en cirkulærebande, som virkelig kunne kulegrave mange af de cirkulærer, vi har fået her i de senere år, og luge de mest afskyelige ting væk. Jeg tror, der ville kunne opnås en væsentlig besparelse i administrationen, hvis man virkelig tog fat fra en ende af og gik disse ting igennem.

Lad mig så sige, at venstre har den principielle holdning, at det er vigtigt, at vi også på dette område sikrer en decentralisering. Vi tror på, at det vil bidrage til en bedre og også en mere forenklet administration, at man ude omkring i kommunerne foretager

en gennemgang af og en klar sontring mellem, hvad der er politiske beslutninger, og hvad der er beslutninger, som vi udmærket kan overlade til administrationen eller til brugerorganisationerne at tage stilling til.

Det må være politikernes opgave at lægge rammerne, og så må de i videst muligt omfang overlade det til borgerne eller brugerne eller administrationen at fylde disse rammer ud. Eksempelvis må man inden for den sociale sektor lægge nogle rammer for, hvordan en stillingtagen skal være inden for en række områder, og så sige til administrationen: sådan skal I administrere tingene, og hvis I er i tvivl, eller hvis der kommer ansøgninger, der går ud over disse rammer, så lad os se dem i udvalget, men ellers ikke. Alene en sådan forenkling ville betyde meget mange steder.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi går videre ad denne vej, og jeg hilser dette forslag velkommen. Vi skal se positivt på det i udvalget. Vi har stillet et par enkelte spørgsmål allerede nu, og dem ønsker vi at få afklaret nærmere under udvalgsarbejdet, men vores principielle holdning til forslaget er positivt.

Grove (KF):

Det kan på alle måder være vanskeligt at begrænse sig, det ser vi jo også eksempler på. Jeg vil begynde med at spørge det radikale venstre, om vi kan være enige om én ting: at der altid er noget, der er nødvendigt i administrationen, og derfor må al dobbeltadministration være unødvendig. Når man skriver overflødig dobbeltadministration, så er det jeg siger: hvor er der en nødvendig dobbeltadministration? Jeg mener, at der er noget, det er nødvendigt at administrere to steder, men dobbeltadministration må vel egentlig altid være unødvendig. Dette var måske at være lidt for spidsfindig, for forslaget, som man kommer med her, kan vi gå helt og fuldt ind for, og jeg vil da godt spørge indenrigsministeren, om han mener, der er nogle muligheder for at fremme gode ideer inden for administrationen i kraft af det, det radikale venstre peger på med hensyn til at give belønning for gode forslag. Jeg kan se, at der er en mulighed for at gøre det i dag, men bliver den brugt, og har indenrigsministeren en fornemmelse af, at vi kan komme et stykke ad den vej? Vi vil tilsige vor med-

[Grove]

virken til en saglig og en positiv udvalgsbehandling.

Jes Schmidt (CD):

Vi har det med dobbeltadministrationen som med synden, vi er imod. Men det er ikke noget nyt, for det har vi sagt utallige gange her i debatterne om forenkling og om bekæmpelse af dobbeltadministration.

Det ene er en dobbeltadministration, og hvor den forekommer, skal den selvfølgelig bekæmpes. Det andet er en forenkling, og en forenkling af administrationen skal vi alle sammen bestræbe os for ved alle love, som vi vedtager. Jeg kan for min gruppes vedkommende sige, at vi har stadig gjort os tanker om, hvor man kan forenkle. Vi har bl. a. nævnt det område med ankerne inden for den sociale styrelse, hvor det har vist sig, at der hobede sig bjerge op af anker, af klager, som man ikke har kunnet komme igennem. Man har kun vidst den udvej at ansætte nogle og tyve nye akademiske sagsbehandlere. Deroverfor har jeg flere gange foreslået, at man samlede visse kategorier af klager og så afgjorde dem efter præcedentstilfælde, sådan at man havde en generel linje for hver kategori. Det kunne måske føre til en forenkling. Sådan gælder det på mange andre områder. Det drejer sig om at bekæmpe denne synd, og vi er altså fra CD-gruppens side rede til at være med. Det glæder mig i dag at kunne tilslutte mig det, som den højtærede indenrigsminister for lidt siden fremkom med.

Ib Nørlund (DKP):

Solen skinner på dette radikale forslag, og da vores partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg tillade mig på partiets vegne at bidrage dertil og udtrykke vores sympati for forslaget.

Det gælder faktisk ethvert administrativt og organisatorisk apparat, at det trænger til en gennemgang fra tid til anden, frynser vokser ud og trænger til at blive klippet af, gammel praksis viser sig forældet osv., og derfor synes jeg, at forslaget er sundt og fornuftigt.

Jeg kan godt give ministeren ret i, at titlen med dobbeltadministration ikke har været den mest geniale, men at spørgsmålet går lidt videre. Fra vores side lægger vi vægt på det, der står i bemærkningerne om, at meningen også er at gøre administrationen mere bru-

gervenlig. Det er der megen brug for, mere end en del af ordførerne her har ladet forstå, og på den måde er vi altså indstillet på at støtte forslagets videre gang med en positiv udvalgsbehandling.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkeparti er ligesom det radikale venstre interesseret i en rationalisering af administrationen, en fornuftig tilrettelægning af arbejdet, så man ikke spilder kræfterne med unyttige ting, og der er grund til fra tid til anden at tage dette op og prøve på at rationalisere. Men formålet med det radikale venstres forslag er jo ikke at reducere antallet af offentligt ansatte, men at frigøre kræfter til bedre service. Heri ligger der en interessant begrænsning af forslaget. Det radikale venstre ønsker altså ifølge dette forslag at bruge offentlige ansættelser som middel til at bekæmpe arbejdsløsheden. Jeg mener, at man også må se på det andet synspunkt, at det betyder en belastning af skatteborgerne, at der skal ansættes flere i den offentlige administration blot for at bekæmpe arbejdsløsheden.

Vi er positive over for den grundlæggende hensigt med forslaget, men vi finder det altså en lille smule firkantet at sige, at man partout skal bevare alle offentligt ansatte, hvis antal man eventuelt kunne reducere som konsekvens af sådanne rationaliseringsundersøgelser.

Hjortlund Christensen (DR):

Jeg vil gerne takke initiativtagerne til iværksættelse af en undersøgelse af muligheden for at afskaffe dobbeltadministrationen. Når et sådan forslag fremkommer, kan der være grund til at minde om, hvor mange overflødige love der i øvrigt produceres i dette hus, og spørgsmålet er, om man ikke skulle forebygge i stedet for at helbrede. Det vil med andre ord sige, at forslagets tekst også burde omfatte en bemærkning, der drejede sig om afskaffelse af overflødig lovgivning.

Når de radikale fremsætter et sådant forslag, er det en slags nemesis, for det står jo helt klart, at det radikale venstre har været sponsor for en lovgivning i mangfoldige år, der har bevirket, at man kommer i en situation, hvor man skal til at kikke på, om det er

[Hjortlund Christensen]

nødvendigt med al den overflødige lovgivning. Det er efterhånden sådan, at arbejdspladser, arbejds-givere og arbejdere efterhånden betragtes som en gruppe her i befolkningen, der slet ikke kan styre deres egne sager selv. Selv om dette forslag ikke har sigtet absolut i den retning, må det i alt fald give anledning til at se på årsag og virkning. Det skal selvfølgelig ikke skorte på retsforbundets hjælp til at befordre de tanker, som det radikale venstre her har gjort sig, ved en positiv behandling.

Niels Helveg Petersén (RV):

Flere talere har været inde på nogle af de store strukturproblemer, der findes for den offentlige administration. Spørgsmål om graden af decentralisering på de enkelte områder, spørgsmål om folketingets arbejdsformer, om lovgivningens indhold, om dens karakter af bemyndigelseslovgivning, om detaljeringsgraden i lovgivningen, budgetproblemer osv., alt sammen ting, som jeg vil betegne under ét som strukturproblemerne i den offentlige sektor, som der er al mulig god grund til at beskæftige sig indgående med. Det er ikke det, som er hensigten med dette forslag, som erkendt har et noget mere snævert og begrænset sigte, men af den grund langt fra noget overflødigt sigte.

Jeg skal da gerne til indledning sige, at det kan godt være, det havde været bedre at kalde forslaget forslag om bekæmpelse af uhenigtsmæssig administration. Når vi valgte betegnelsen dobbeltadministration, var det, fordi det lovforslag, som vi henviser til, og som blev fremsat i 1974, udtrykkelig hed: forslag om bekæmpelse af dobbeltadministration m.m., hvis jeg husker ret.

Ministeren har efter min mening ret i, at i den tid, der er gået, siden man gennemførte denne særlige razzia mod dobbeltadministration m.m., har det knebet med interessen både fra offentligheden, fra de offentligt ansatte selv, fra den kommunale administration og også fra statsadministrationen. Og da nu det, der skete i 1974, efter ministerens opfattelse også var en succes, er der god anledning til at spørge: var det så ikke på tide at gøre endnu et forsøg og indsamle et meget righoldigt materiale til belysning af administrative problemer, som generer og hæmmer administrationen i det daglige? Det er sigtet

med forslaget, at man skulle følge succesen op og engagere de offentligt ansatte i stat og kommuner i en virkelig indsats, for at de kan få indflydelse på at tilrettelægge deres eget arbejde mere hensigtsmæssigt.

Netop til 1. april træder nye kommunale råd i funktion, og jeg synes, det ville være en passende gave til de nye kommunale råd at inddrage dem fra starten meget aktivt i et arbejde for at komme længere med bekæmpelsen af generende arbejds-gange og irrationel og uhenigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet.

En forudsætning for, at et sådant arbejde virkelig kan blive en succes, er, at det følges meget stærkt op fra regeringens side, at det ikke kun bliver en venlig imødekommenhed over for en idé, men at man fra regeringens side virkelig vil gøre dette til en sag, man vil presse på med over for den statslige og den kommunale administration.

Jeg takker meget for ministerens venlige bemærkninger. Jeg forstår ministerens principielle tilslutning til forslaget sådan, at den også omfatter, at dette arbejde med at lave en ny runde til afskaffelse af uhenigtsmæssig administration skal sættes i værk nu, således at der som foreslået i forslaget kan komme lovgivning frem i næste folketingssamling, hvor man samler en række forhold sammen og under ét forsøger at nå mere hensigtsmæssige resultater. Med den forståelse af ministerens indlæg kan jeg sige, at jeg er helt og fuldt tilfreds med regeringens reaktion på forslaget, og jeg håber, det så vil være muligt at gennemdrøfte meget hurtigt i udvalget, hvorledes det skal lægges til rette, således at vi også kan sikre et lovgivningsinitiativ i den kommende samling.

Til hr. Maisted vil jeg sige, at jeg har ikke nogen tro på, at de mange enkelte sager og problemer, som vil dukke op under et sådant arbejde, er noget, man skal overlade til private rationaliseringsbureauer. Det har været forsøgt i den offentlige administration og forsøges vel stadig på enkelte områder, men det, der er hensigten med dette forslag, er netop at engagere det offentlige personale selv i så vid udstrækning som overhovedet muligt, fordi det er dem, der i det daglige har skoen på, de ved, hvor den trykker, og de har selvfølgelig også en naturlig interesse i, at det, de beskæftiger sig med i det daglige, tilrettelægges så hensigtsmæssigt som muligt.

[Niels Helveg Petersen]

Det er denne interesse hos personalet, jeg synes man skal udnytte stærkest muligt.

Så er der flere talere, der har fået det ud af det, at forslaget var et forsøg på, som hr. Maisted sagde, at eskalere antallet af offentligt ansatte. Jeg må sige, at jeg finder ikke noget som helst belæg for det i forslaget. Forslagets sigte er ikke at anvende større eller færre midler i den offentlige administration, men simpelt hen at få en bedre service for de penge, man nu engang har besluttet at anvende i den offentlige sektor.

Indenrigsministeren har jo ved flere lejligheder – og er også blevet kritiseret for det – langet ud efter skrankepaveri. Jeg skal ikke tage stilling til den form, hvorunder indenrigsministeren har gjort det, det er hans anliggende, men jeg vil gerne sige, at meget af det, man kalder skrankepaveri, skyldes, at det offentligt ansatte personale er presset, ikke har den tid til hver enkelt sag, som man burde have. Derfor vil enhver bestræbelse for at lette de daglige arbejdsgange også være en bestræbelse for at give befolkningen en bedre betjening hos offentlige myndigheder, og det er det, der er sigtet med forslaget.

Jeg finder på den baggrund at måtte sige til hr. Maisted, at hans betragtninger på dette punkt forekom mig nok så primitive.

Til hr. Svend Erik Hovmand har jeg ikke særlige bemærkninger. Jeg forstod, at hr. Svend Erik Hovmand var betænkelig ved en særlig præmieringsordning for kommunalt ansatte. Hvis der er sådanne betænkeligheder ved at gøre det og ved at indføre præmiering for samspillet mellem kommunal, amtskommunal og statslig administration, så hører jeg gerne på det. Jeg kan ikke umiddelbart se, at der skulle være de store problemer på den led.

Hr. Grove havde en filosofisk bemærkning om, hvorvidt man overhovedet med mening kunne tale om overflødig dobbeltadministration. Det kan man vel sådan set godt, men der er jo visse sager, som nødvendigvis skal igennem flere instanser. Jeg skal da gerne medgive, at det kan være, at vi skulle have valgt en anden overskrift på forslaget, men når vi valgte netop denne overskrift, så hænger det som sagt sammen med fortilfældet fra 1974, der talte om afskaffelse af dobbeltadministration.

Til hr. Jes Schmidt, hr. Ib Nørlund og øvrige ordførere, og selvfølgelig også til den

socialdemokratiske ordfører, kan jeg kun sige tak for en positiv modtagelse. De spørgsmål, hr. Hjortlund Christensen særlig rejste om lovgivningens indhold, falder sådan set uden for det, vi beskæftiger os med i dette forslag, hvor interessant det end måtte være.

Jeg siger altså tak for en enstemmig positiv tilslutning, som forhåbentlig betyder, at folketingets kommunaludvalg relativt hurtigt kan gøre forslaget færdigt og regeringen sætte arbejdet i gang, således at vi i den kommende folketingssamling kan se et resultat af det forslag, der her i dag har fået en så positiv modtagelse.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Det sidste, hr. Niels Helveg Petersen siger, forudsætter, at der altså er disse uhyrligheder, som vi er enige om at vi ikke vil have. Jeg tror, vi mere fornuftigt i ro og mag i udvalget kan finde ud af fremgangsmåden, om der er behov for det ene eller det andet. Jeg har tilkendegivet min positive indstilling til forslaget.

Må jeg sige på basis af en bemærkning, som hr. Niels Helveg Petersen gjorde om, at jeg har talt om skrankepaver, og at han ikke skulle tage stilling til min måde at gøre det på, at det for mig ikke er nogen undskyldning, at der er et stort arbejdspress. Jeg mener, at venlighed, høflighed, og ikke selvoptagethed, må være det, der kendetegner offentligt ansatte. Jeg har aldrig nogen sinde udtalt, at alle offentligt ansatte – det sagde hr. Niels Helveg Petersen ikke, men det er refereret et sted – var skrankepaver. Jeg har sagt, at der var et lille fåtal, som ødelagde standens omdømme, og at alle havde krav på en rimelig, en retfærdig og en ordentlig behandling, og det undskyldes ikke af, at der er et stort arbejdspress. Folketingsmedlemmer kan ikke tillade sig at være uhøflige over for folk, fordi de i givet fald har meget at lave.

Må jeg sige til hr. Maisted, at man jo går med mange lønlige håb her i tilværelsen. De er somme tider ret beskedne. Mit beskedne håb med hensyn til hr. Maisted var det, at jeg en dag kunne komme i det, man kalder en saglig debat med hr. Maisted, hvor man brugte saglige argumenter. Når hr. Maisted taler om, at socialdemokratiet bare er interesseret i at få så mange offentligt ansatte som vel muligt, fordi de stemmer på socialdemo-

[Indenrigsministeren]

kratiet, så må jeg sige, at jeg ikke har flere kommentarer til hr. Maisted ud over dette, at hr. Maisted's bemærkninger som sædvanlig er modbydelige og ækle og simpelt hen unddrager sig enhver form for argumentation. Den dag hr. Maisted opfører sig, som alle normale mennesker gør i en fornuftig dialog politikere imellem, så kan jeg glæde mig over at få en debat med hr. Maisted, men jeg agter ikke på noget tidspunkt at argumentere med hr. Maisted på dette plan. Det er på så lavt et plan, at man falder igennem gulvet, selv om brædderne er gode nok i forvejen.

Må jeg dernæst sige til hr. Svend Erik Hovmand, at jeg er enig med hr. Niels Helveg Petersen i, at vi trænger til en bedre service på mange områder, og i det omfang, dette forslag kunne bidrage til, at man overførte personale til at yde en bedre service, så ville jeg være meget, meget tilfreds med det.

Må jeg sige til hr. Svend Erik Hovmand, der taler meget om det nære samfund og om, at vi skal give service, taler meget om, at vi skal være sådan og sådan, at hvis man på den ene side siger, at vi godt nok skal yde service, men vi skal bare ikke have noget personale, så er der ligesom for mig nogle ting, der ikke rigtig hænger sammen. Når hr. Svend Erik Hovmand i samme forbindelse taler om, at vi skal have svarfrister for det offentlige, så medfører det simpelt hen, at det, der ikke kan nås, skal man have nogle flere til, så disse svarfrister kan overholdes. Derfor må jeg sige til hr. Svend Erik Hovmand, at det radikale forslag ikke er ueffektivt i den forstand, at kan man spare noget på nogle områder, kan man skabe en bedre service på andre.

Jeg tror, hr. Svend Erik Hovmand og jeg må være enige om, at man ikke kan lave en klar afgrænsning af, hvad det er, embedsmænd skal tage sig af, og hvad folkevalgte i øvrigt skal tage sig af. Det, der er småt for forsamlingen, er stort for den enkelte; det skal vi hele tiden have i bagehovedet.

Jeg vil gerne sige til hr. Grove, og det er i og for sig også et svar til hr. Niels Helveg Petersen: jeg tror ikke på, at vi i denne sag kan komme ind på belønning.

Må jeg sige generelt, at jeg glæder mig til at komme til udvalgssamråd, for dér imødeser jeg netop, fordi der er så stor interesse fra alle sider, mange af de gode ideer – det er ikke sagt med nogen form for malice, det

er virkelig et håb – som vi trods ihærdige opfordringer ikke har fået udefra, hverken fra kommunalbestyrelser eller fra andre. Jeg skal meget gerne byde de nye kommunalbestyrelser velkommen til arbejdet og sige: find nu ud af, hvor der er noget, vi ikke bør have, noget, der er uhensigtsmæssig administration. Det beder vi bare om at I kommer med.

Hr. Jes Schmidt har så evig ret i, at når vi taler om dobbeltadministration, så er dobbeltadministration i mange henseender dette, at der er en ankemulighed, hvor en anden instans altså skal behandle det, den første instans har afgjort. Det er altså, om man så må sige, et retsgrundlag, en ret for befolkningen, og den forstår jeg også at ingen i hvert fald vil pille ved.

Maisted (FP):

Det er lige til hr. Niels Helveg Petersen, der synes, at den betragtning er primitiv, at når man nu har afsat et ganske bestemt beløb til den offentlige sektor, så skal det skam også bruges. Det tror jeg må være en misforståelse. Man har afsat et ganske bestemt beløb til at løse nogle bestemte opgaver, og når man så ved en rationalisering finder ud af, at man har for mange ansatte, så er det mest naturlige, at man afskediger disse mennesker. Så sker der altså det, at de bliver overflyttet til den private sektor, hvor der er betydelig mere brug for dem i dag.

Indenrigsministeren vil ikke argumentere med mig, for mine argumenter var modbydelige og ækle, men hvis jeg var normal . . . Jeg kan forstå, at hvis jeg skal være normal, så skal jeg være socialdemokrat, og det kan jeg forsikre indenrigsministeren om, at det kunne jeg aldrig drømme om at blive. Kendsgeneringen er den, hr. minister, at socialdemokratiet i dag er den herskende klasses parti. De har øget de offentlige udgifter, de har bedt om bedre normeringer, der er lig med nedsat arbejdstid og højere lønninger, altså nedsat produktivitet. Konsekvensen af det er, at man nedsætter lønningerne for de produktive her i landet og beder dem om at arbejde noget mere, for at de andre kan få det bedre.

Det er den sammenhæng, der er så væsentlig især i dag, hvor vi har behov for nogle flere produktive arbejdspladser, så vi er i stand til at sælge nogle flere varer til udlandet og i stand til at konkurrere bedre med de

[Maisted]

varer, vi importerer. Det er vi ikke, så lang tid socialdemokratiet står ved roret. De har skabt over 200.000 arbejdsløse, og før dette år er omme, er vi jo nok oppe i nærheden af de 300.000. Og når de siger: ja men vi har jo nedsat vores arbejdsløshedstal ved at beskæftige nogle flere offentligt ansatte, så betyder det, at de har gjort det endnu vanskeligere for vores erhvervsliv at producere til en fornuftig pris. Det vil sige, at de bliver ved med at beskytte alle dem, der kræver ind. De sociale udbyttende i det danske samfund har tilsluttet sig socialdemokratiet, for dér får de det, som de gerne vil have det.

Hvis det er den form for argumentation, ministeren ikke kan lide at høre, så beklager jeg. Vi vil blive ved med at fremføre den, for der er flere og flere, der vil forstå den sammenhæng, og det går ikke så godt for socialdemokratiet, når folk opdager, at den kampagne, man har ført mod fremskridtspartiet, hvor man kalder det for et egoistparti, er for intet at regne mod det, socialdemokratiet står for, hvor de socialt udbytter den danske arbejder, for at de kan skaffe bedre vilkår for de mange mennesker, de har puttet ind i den offentlige sektor.

Svend Erik Hovmand (V):

Ja, det er tilsyneladende hverken gået op for hr. Maisted eller indenrigsministeren, at den kommunale valgkamp faktisk er forbi. Det kunne få mig til at sige, at jeg faktisk er meget enig i indenrigsministerens bemærkninger om, at dette måske ville være bedre egnet til en saglig drøftelse i et udvalgsværelse fremfor til en diskussion på det niveau, som de to herrer her har lagt op til.

Jeg vil godt komme med nogle bemærkninger til det, som indenrigsministeren sagde i forbindelse med mit indlæg. For det første vil jeg gøre opmærksom på, at venstres forslag om svarfrister for offentlige myndigheder ikke i sig selv indebærer et øget personalebehov. Hvis indenrigsministeren får lejlighed til at læse forslaget og de bemærkninger, som er optrykt i forslaget, så vil han kunne forvisse sig herom.

For det andet vil jeg sige, at jeg med mine bemærkninger ikke har afvist, at der kunne være behov for flere offentligt ansatte på visse områder. Jeg har tværtimod sagt, at det, det drejer sig om, er, at hvis vi opnår en rati-

onaliseringsgevinst, altså får nogle arbejdstimer til rådighed, får nogle medarbejdere til rådighed, fordi vi tilrettelægger arbejdet på en anden måde, så skal det ikke i sig selv indebære, at vi skal finde på nye opgaver. Det, der efter min opfattelse må være den rigtige vej, er, at man politisk beslutter sig for, hvilke opgaver man skal have, og så ansætter personale derefter.

Lad mig for det tredje sige, at jeg ikke er helt enig i ministerens bemærkninger om dette med at lægge rammer for beslutningerne. Det er muligt, at jeg misforstod ministeren, men jeg vil gerne endnu en gang understrege, at det er venstres opfattelse, at der er et behov for, både i amter og kommuner og andre steder, at man fra politisk hold i højere grad koncentrerer sig om de overordnede ting, at man i kommunalbestyrelser og i amtsråd i højere grad koncentrerer sig om rammerne, de væsentlige beslutninger, og så i øvrigt overlader det til administrationen eller brugerorganisationerne at fylde rammerne ud.

Jeg tror i og for sig, at indenrigsministeren er enig med mig i dette. Det er klart, at man ikke kan gøre det på alle måder, men vi har en lang række standardsager, eksempelvis inden for den sociale sektor og inden for den kulturelle sektor, som drejer sig om ansøgninger af den ene eller den anden karakter, der udmærket kan afgøres administrativt, og som ikke behøver at komme op på det politiske plan.

Jeg vil godt, for at forudskikke en bemærkning, som ministeren nu kunne føle sig fristet til at komme med, sige, at afgørelser i den henseende naturligvis er lokale afgørelser, at det er op til det lokale amtsråd og den lokale kommunalbestyrelse at fastlægge sådanne rammer. Men jeg tror, at enhver, der har erfaring fra det kommunale arbejde, vil give mig ret i, at der mange steder er behov for, at politikerne i højere grad koncentrerer sig om at lægge disse rammer og i højere grad lægger det ud til brugerne, til administrationen, at fylde rammerne ud.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Bare den korte bemærkning til hr. Svend Erik Hovmand, at jeg udmærket er klar over, at valgkampen er forbi; vi fik jo et godt resultat ud af den. Når man beskylder mig for at lægge niveauet for debatten her, så har jeg

[Indenrigsministeren]

ikke henvist til hr. Svend Erik Hovmand. Jeg går ud fra, at hr. Svend Erik Hovmand ikke synes, at det niveau, hr. Maisted lægger debatten på, skal lægges mig til last, for det oplæg, jeg kom med, var i hvert fald et meget sagligt oplæg.

Må jeg sige til hr. Svend Erik Hovmand, at jeg ikke har talt om nye opgaver. Det, jeg har talt om, er, at i det omfang man kan spare ved at afskaffe det, man kalder uhensigtsmæssig administration, dobbeltadministration, hvad det nu kunne være, så ville det være rimeligt at give en bedre service. Det er jo helt i tråd med, hvad hr. Svend Erik Hovmand i øvrigt siger.

Og så kan vi ved anden lejlighed snakke mere om det dér med det store og det små. For for os herinde er visionerne og perspektiverne og prioritering og alle den slags ting noget stort, som vi snakker om næsten hver fjortende dag, mens det for den enkelte borger i det nære demokrati er de små ting, der er de store ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Den fg. formand (Karlskov Jensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Inge Fischer Møller* har meddelt mig, at hun ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 14. marts 1978, jfr. valglovens § 84, stk. 3, 2. pkt., samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlemmer af folketinget *Erik Andersen, Erik Holst, Karen Dahlerup Andersen* og *Erling Dinesen* har meddelt mig, at de på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov fra og med den 14. marts 1978 samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Finansudvalget har afgivet:

Tillægsbetænkning over forslag til finanslov for finansåret 1978 (1. april-31. december 1978). (Lovforslag nr. L 101).

Eksemplarer er omdelt.

Indfødsretsudvalget har afgivet:

Betænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse. (Lovforslag nr. L 204).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Erhvervsudvalget har afgivet:

Betænkning over forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v. (Lovforslag nr. L 71).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. marts, kl. 11.00.

Angående dagsordenen henviste den fg. formand til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.47